

Chris Bowers: Novak Djokovič

Posudek českého vydání (nakladatelství Dobrovský, edice Omega, překlad Lucie Paulová, odpovědný rektor Pavel Tůma, jazyková korektura Eliška Hronovská)

Protože nemám k dispozici anglický originál a srovnání překladu s originálem se věnuje posudek Mgr. Jiřího Hrona, soustředila jsem se pouze na posouzení jazykové a stylistické úrovně češtiny v tomto překladu.

Těžko posoudit, jestli má překladatelka horší znalost angličtiny, nebo češtiny. Katastrofální se zdá být obé. Z angličtiny překládá zcela toporně, jako by text dodal Google Translator, nebo jako by se snažila vyhledat ve slovníku český překlad a z nabízených X možností zvolila zcela náhodně jednu, bohužel nesmyslnou.

Překladatelka navíc nezná českou tenisovou terminologii! Buď by se měla rozhodnout pro užívání anglických termínů (i v češtině běžných) gam – set – match/zápas, nebo českých hra – sada – zápas. Jak se hra počítá, zůstává překladatelce také utajeno, takže bez anglického originálu se čtenář jen stěží dobere stavu a výsledku popisovaných zápasů. Nikdo si také nevšiml, že nelze napsat, že hráč prohrál 6:4, 6:3! To by znamenalo, že vyhrál!

Zcela zmatená je i terminologie v popisu grandslamových turnajů. Každý z těchto čtyř turnajů se v angličtině nazývá „major“. Čeština ale výraz „major turnaj“ užívá pro golf, nikoli pro tenis. Jak je všeobecně známo (nikoli však překladatelce a redakci) v těchto turnajích je na začátku nasazeno 32 hráčů, kteří se utkávají v zápasech několika kol. Je tedy absolutní nesmysl mluvit o „zápase na tři kola, který trval čtyři hodiny a 37 minut“ (str. 148), jde totiž o zápas třetího kola. Tenisové zápasy se nehrají na kola, ale na sety! Nelze říci, že „tenista se vzdal v kvalifikaci“. V tomto případě jediné že „vzdal zápas v kvalifikaci“. Nelze říci „upustil dva sety“! Když už hovorově, tak „pustil soupeři dva sety“.

O překladatelčině znalosti tenisových reálií svědčí například výrok: ... v období před Connorem a Evertem... (str. 42) V prvním případě by byl možný neopravený překlep ve jménu Connors, ale v druhém případě se jedná o Chris Evertovou, jednu z legend ženského tenisu, soupeřku Marty Navrátilové.

Úroveň překladatelčiny češtiny nedosahuje ani úrovně požadované od absolventa základní školy!

Stylistické umění dokládají perly jako:

Všechny knihy tohoto charakteru se mohly stát rychle zastaralými, aniž by ztratily základní pádnost... (str.14)

Genčičová byla výbornou režisérkou, která věděla, jak k životu přivést umělecké a kulturní povídky skrze televizní práci. (str. 39)

Byla ženou levostranných politických pohledů. (39)

Srbsko-chorvatská válka byla prudký a zárodečný kapitalistický systém, který nahrazoval kolektivistickou ekonomiku... (str. 41)

V tu dobu se Španělsko začalo objevovat jako vedoucí evropská země pro tenisové trénování...(str.80)

Pilič potvrdil stejně masivní chtíč se učit... (str. 85)

Češi si udrželi trofej díky nevrcholné výhře v pátém zápase... (str. 239)

Mimořádně výmluvným dokladem úrovně překladatelské i redakční práce je úvodní věta 13. kapitoly (str. 249):

Ivan Lendl, trochu cynický work-alkoholik...

Výraz workoholik patrně nikdo z nich neslyšel!

Gramatické chyby jsou neméně strašné.

Shoda podmětu s přísudkem:

Na Balkáně je tisíce lidí. (str. 39), ...západní národy byly rádi (str. 28)

Nesprávné užití přivlastňovacích zájmen, které spolu se stylistickou neobratností vede často k nesrozumitelnosti a dvojí možnosti výkladu textu:

Trénovala ještě týden před její smrtí. (str. 31) Jde o Genčičovou, která trénovala ještě týden před **svou** smrtí.

Porážel silnější hráče díky jeho správné taktice... (str. 133)

Neznalost tvarů přivlastňovacích adjektiv:

Chce hrát Samprasovo nabíhaný forhend (43), Kisovo trenérský vztah k Djokovičovi (str.85)

Chybné skloňování:

McEnroe mu pomáhal s volejema. (str. 137)

Nesprávné předložkové vazby a skloňování cizích jmen:

Silnice z Bělehradu do Novi Sad a Budapešť (str. 143)

Pokud jde o skloňování cizích jmen, nejvíce se překladatelka „vyřádila“ na jménu Andy Murray.

Variací na jeho skloňování je v knize bezpočet.

Nevhodné užívání pasivních tvarů sloves:

Bylo na něj stále pohlíženo jako na muže, který má být poražen. (str. 238)

Bezradnost v psaní velkých písmen pramení zřejmě z ovlivnění angličtinou.

V osmistránkové příloze s fotografiemi jsou špatné popisky (co je vlevo a co vpravo, vrcholem pak je popisek k poslední fotografii: *Djokovič pustil svou divokost ze zajetí, když porazil Nadala..*

V případě tohoto titulu není problém najít příklady jazykové pokleslosti, otázka je, který uvést dřív. Jedna stránka předčí druhou. Strašné je, že nakladatelství Dobrovský vydalo již jeden podobný titul téhož autora, a to FEDERER. O této knize napsal na stránkách distribuce Kosmas recenzi jeden čtenář: *Dobry den, koupil jsem si knihu Federer od Chrise Bowerse. Nevím, proč tato kniha nebyla před vydáním dána k posouzení nějakému tenisovému odborníkovi. Co se týče odborných tenisových věcí, je to naprosto strašné. Vůbec nebudu hodnotit jazykovou úpravu knihy, ta je přímo katastrofální. Vrcholem je fotografie, kde Roger Federer, jako vítěz US Open 2008, stojí společně s hráčem Andy Murray, poraženým finalistou, a pod touto fotografií je napsáno, že porazil Andyho Roddicka. Závěrem se domnívám, že o jednom z nejlepších sportovců historie by mohla vyjít nepatrně kvalitnější kniha.*

Oto Klíma

Myslím, že udělení anticeny Skřipec je pro tento titul nedostatečným oceněním. V době, kdy se stále mluví o ochraně spotřebitele a brojí se proti nejrůznějším „šmejdům“ všeho druhu, by takové „nakladatelské počiny“ měly být označeny pravým jménem jako podvod na zákaznících. Prodávat takový paskvil za 379 Kč, to není drzost, to je opravdu podvod!

Milada Matějovicová